



# ข่าวเด่นประจำสัปดาห์

สคต.กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย

18 - 22 กุมภาพันธ์ 2562



## อินโดนีเซียปฏิรูปภายในเพื่อส่งเสริมด้านการลงทุน

ผู้มีส่วนได้เสียกำลังมองหาทางออกในประเทศเพื่อรักษาการลงทุนปีนี้ หลังจาก (เศรษฐกิจ) โลกหยุดชะงัก ทำให้การลงทุนจากต่างประเทศปี 2561 ลดลง

คณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุน (BKPM) เปิดเผยข้อมูลการลงทุนปี 2561 มูลค่าการลงทุน 721.3 ล้านล้านรูเปียห์ (51,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด 765 ล้านล้านรูเปียห์ การลงทุนจากต่างประเทศลดลงร้อยละ 8.8

Agus Joko Saptono รองหัวหน้าฝ่ายควบคุมการดำเนินการด้านการลงทุนกล่าวว่า ในอนาคต คณะกรรมการฯ จะพัฒนาระบบช่องทางสีเขียว เพื่อเพิ่มการนำเข้าสินค้าสำหรับใช้ในการผลิตในประเทศ โดยยกเลิกการตรวจสอบทางกายภาพและบังคับใช้เพียงการตรวจสอบเอกสาร

โดยในปี 2559 - 2561 มีบริษัทที่ได้รับประโยชน์จากระบบดังกล่าว 125 บริษัท มูลค่าทั้งสิ้น 374.67 ล้านล้านรูเปียห์จากการนำเข้าสินค้าผ่านช่องทางสีเขียว คาดว่าจะปรับปรุงด้านการผลิตเพื่อส่งออกและสนับสนุนการลงทุน

เราได้แนะนำให้บริษัทใช้ช่องทางสีเขียว โดยเจ้าหน้าที่ศุลกากรและสรรพสามิตสามารถช่วยบริษัทต่างๆ ในการใช้ช่องทางดังกล่าว นอกจากนี้ BKPM ได้เตรียมพร้อมการปรับปรุงระบบ Online Single Submission (OSS) ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ เมื่อเดือนมกราคม 2562 กระทรวงประสานงานด้านเศรษฐกิจได้รับมอบหมายให้ดำเนินการดังกล่าว

ก่อนหน้านี้ Thomas Lembong หัวหน้า BKPM กล่าวว่า คณะกรรมการฯ จะจัดการประชุมกับ คณะกรรมการด้านการลงทุนในระดับภูมิภาคทั้งหมดทั่วประเทศเพื่อเปิดตัวระบบ OSS ในขั้นตอนต่อไป



THAI TRADE CENTER, JAKARTA

Disclaimer: ข้อมูลต่างๆที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

Page 1

Ariyo Irhamda นักวิจัยสถาบันเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการเงิน (Indef) กล่าวว่า ในปี 2561 นอกเหนือจากการคุมเข้มทางการเงินในตลาดที่พัฒนาแล้ว การลงทุนจากต่างประเทศในอินโดนีเซียชะลอตัว เนื่องจากระบบ OSS ยังไม่มีความพร้อมที่เพียงพอ การลงทุนจากต่างประเทศในไตรมาสที่ 4 ของปี 2561 ลดลงร้อยละ 11.6 เมื่อรัฐบาลเริ่มเปลี่ยนระบบการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจโดยการใช้แอปพลิเคชัน OSS โดยจากการตรวจสอบเว็บไซต์ OSS พบว่า ไม่มีการให้บริการเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งบริษัทต่างชาติไม่ได้มีหุ้นส่วนเป็นคนอินโดนีเซียทั้งหมด นอกจากนี้ รัฐบาลติดตามเพียงปริมาณการลงทุนจากต่างประเทศโดยไม่สนใจคุณภาพ

Muhammad Nawir Messi นักเศรษฐศาสตร์อาวุโสของ Indef ย้ำว่า ปริมาณการลงทุนยังคงสำคัญ อินโดนีเซียต้องเพิ่มการลงทุนปีละ 1,480 ล้านล้านรูเปียห์ เพื่อให้เศรษฐกิจเติบโตมากกว่าร้อยละ 7 อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน ขาดการลงทุนที่มีคุณภาพ เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทุนต่อการเปลี่ยนแปลงของผลผลิต (Incremental Capital Output Ratio : ICOR) ที่ต่ำ (ICOR วัดระดับการลงทุนในประเทศใดประเทศหนึ่ง โดยเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพในการผลิตและการเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคต)

จากข้อมูลธนาคารโลก ICOR ของอินโดนีเซียปี 2559 อยู่ที่ 5.5 ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงแสดงให้เห็นว่า เศรษฐกิจของอินโดนีเซียไม่มีประสิทธิภาพเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในเอเชีย ขณะที่เวียดนามมีคะแนนอยู่ที่ 5.2 ซึ่งดีกว่าอินโดนีเซียรองลงมา ได้แก่ อินเดีย มาเลเซีย ไทย ตุรกี และฟิลิปปินส์

ข่าวดีคือ สัดส่วนการลงทุนจากต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2554 อย่างไรก็ตาม การลงทุนในอินโดนีเซียไม่ได้มีประสิทธิภาพหากเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากนักลงทุนต่างชาติ รัฐบาลไม่สามารถดำเนินการเหมืองทองคำและทองแดงของ Grasberg ในปาปัวหลังจากรับกิจการมาจาก Freeport McMoRan ของสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินงานในเหมืองแร่ดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาที่สั้นกว่าครึ่งศตวรรษ

ที่มา : Jakarta Post ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562

### ข้อจำกัดที่ควบคุมการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัล

เศรษฐกิจดิจิทัลของอินโดนีเซียเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงห้าปีที่ผ่านมา แต่ข้อจำกัดของรัฐบาลเกี่ยวกับการลงทุนและนวัตกรรมจะชะลอการเจริญเติบโต เศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศคาดการณ์ว่าปี 2568 จะเพิ่มขึ้นเป็นสามเท่ามูลค่า 100 ล้านเหรียญสหรัฐ อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียยังเป็นประเทศที่มีข้อจำกัดด้านการค้าดิจิทัล



มากที่สุดอันดับที่ 4 จาก 64 ประเทศจากการสำรวจของศูนย์กลางเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศแห่งยุโรป (European Center for International Political Economy : ECIPE) ซึ่งตาม ECIPE Digital Restrictiveness Index ประเทศที่มีข้อจำกัดมากกว่าอินโดนีเซีย ได้แก่ จีน รัสเซีย และอินเดีย

Hosuk Lee-Makiyama ผู้อำนวยการ ECIPE กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจมากที่สุด คือ ความสามารถในการผลิต ดังนั้น ประเทศที่ยื่นหยัดต่อการผ่อนคลายกฎระเบียบ จะมีข้อจำกัดมากที่สุด

จากรายงานปี 2561 ECIPE เน้นย้ำว่า อินโดนีเซียมีสองนโยบายที่จำกัดศักยภาพการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัล ได้แก่ ข้อจำกัดการถือหุ้นของชาวต่างชาติในธุรกิจอีคอมเมิร์ซ ซึ่งเป็นสาขาที่สนับสนุนการเติบโตถึงร้อยละ 45 ของเศรษฐกิจดิจิทัล และข้อกำหนดให้บริษัทจัดตั้ง/สร้างศูนย์ข้อมูลในอินโดนีเซีย

ภายใต้กฎระเบียบปัจจุบัน นักลงทุนต่างชาติสามารถถือหุ้นในธุรกิจอีคอมเมิร์ซได้ถึงร้อยละ 99 หากมูลค่าการลงทุนมากกว่า 100,000 ล้านดอลลาร์ (7.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) นักลงทุนต่างชาติสามารถถือหุ้นในธุรกิจอีคอมเมิร์ซสูงสุดไม่เกินร้อยละ 49 สำหรับมูลค่าการลงทุน 10,000 – 100,000 ล้านดอลลาร์ ขณะที่บริษัทอีคอมเมิร์ซที่มีมูลค่าการลงทุนต่ำกว่า 10 ล้านดอลลาร์ยังไม่เปิดให้แก่ักลงทุนต่างชาติ

Darmin Nasution รัฐมนตรีว่าการกระทรวงประสานงานด้านเศรษฐกิจเมื่อเดือนพฤศจิกายนปีที่ผ่านมา ได้เปิดตัวแพคเกจนโยบายเศรษฐกิจฉบับที่ 16 รวมถึงแผนการอนุญาตให้นักลงทุนจากต่างชาติลงทุนใน 54 ภาคธุรกิจรวมถึงธุรกิจอีคอมเมิร์ซ

อย่างไรก็ตาม สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมของอินโดนีเซีย (Kadin) ภายใต้การสนับสนุนจากสมาคมธุรกิจต่างๆ กดดันให้รัฐบาลทบทวนแผน ซึ่งทำที่สุด ประธานาธิบดี Joko Widodo ได้ยกเลิกแผนดังกล่าวไปเมื่อเดือนพฤศจิกายนปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ธุรกิจชาวอินโดนีเซียทั้งหมดที่ต่อต้านการดำเนินการของนักลงทุนต่างชาติ Edward Ismawan Chamdani ผู้ก่อตั้งบริษัท Ideosource แสดงความไม่เห็นด้วยกับข้อจำกัดดังกล่าว โดยแจ้งว่า มีกลุ่มนักลงทุนมากมาย โดยเฉพาะสำหรับธุรกิจ Start-ups แต่อินโดนีเซียไม่มีแรงจูงใจมากพอ โดยเฉพาะเรื่องสิทธิประโยชน์ทางภาษี

จากข้อมูลของสมาคม Emerging Market Private Equity Association (EMPEA) กลุ่มนักลงทุนในอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นถึงมูลค่าการลงทุนในประเทศที่พุ่งสูงขึ้นจาก 2.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2557 เป็น 136 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2560 ทั้งนี้ Edward แนะนำให้รัฐบาลปรับลดอัตราภาษี ซึ่งคำนวณจากกำไรในการลงทุนในอินโดนีเซีย ซึ่งอัตราภาษีปัจจุบันสำหรับบุคคลธรรมดาร้อยละ 30 และนิติบุคคลร้อยละ 25



Semuel Abrijani Pangerapan อธิบดีฝ่ายข้อมูลการสื่อสาร กระทรวงสื่อสารและสารสนเทศ ได้พยายามที่จะยกเลิกข้อกำหนดการจัดตั้ง/การจัดเก็บข้อมูลในอินโดนีเซีย ภายใต้ข้อ 7 ของกฎระเบียบ Government Regulation No.82/2012 ว่าด้วยการบริหารจัดการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และระบบอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อปีก่อนเพื่อช่วยให้บริษัทต่างๆ โดยเฉพาะบริษัท technology start-ups ลดค่าใช้จ่ายด้านโครงสร้างพื้นฐานไอที

Semuel กล่าวว่า มีการต่อต้านอย่างหนักจากสมาคมสารสนเทศและการสื่อสารโทรคมนาคมของอินโดนีเซีย (Mastel) โดยให้เหตุผลว่า อินโดนีเซียยังต้องการข้อกำหนดดังกล่าวเพื่อคุ้มครองผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต

Kristiono ประธาน Mastel กล่าวว่า การผ่อนคลายเป็นข้อกำหนดดังกล่าว จะเป็นภัยกับชาวอินโดนีเซีย เพราะอินโดนีเซียไม่มีทางเลือกอื่นด้านกฎหมายคุ้มครองข้อมูล

Makiyama อธิบายว่า ข้อกำหนดดังกล่าวเป็นวิธีการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ของรัฐบาล แต่ยังไม่เพียงพอ หากไม่มีมาตรการอื่นๆ มารองรับ รวมถึงหากประชาชนยังไม่ตระหนักถึงวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องบนโลกดิจิทัล เช่น การเปลี่ยนรหัสผ่านเป็นประจำ และเทคโนโลยีการป้องกันด้านไซเบอร์ เป็นต้น

นอกจากนี้ Makiyama ยังเห็นพ้องกับ Kristiono ว่า อินโดนีเซียจำเป็นต้องมีกฎหมายคุ้มครองข้อมูล ก่อนที่จะยกเลิกข้อกำหนดการจัดตั้ง/การจัดเก็บข้อมูล ณ ท้องถิ่น (localization) ซึ่งทั้งกฎหมายคุ้มครองข้อมูลและการเพิกถอนข้อกำหนดดังกล่าว อยู่ภายใต้ข้อตกลง Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership (CPTPP) ซึ่งอินโดนีเซียไม่ได้เป็นผู้ลงนาม/ภาคี Makiyama คำนวนว่า หากใช้ CPTPP เป็นเกณฑ์มาตรฐานด้านนโยบายอินเทอร์เน็ตแบบเปิด อินโดนีเซียจะสามารถเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศร้อยละ 1 หรือเท่ากับเพิ่มขึ้น 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ถ้าผ่อนคลายเป็นการการค้าดิจิทัลตามข้อตกลงระดับภูมิภาค

ที่มา : Jakarta Post ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562

